

INFO

NYHETSBRIV FÖR DIG SOM JOBBAR INOM
MORGON- OCH EFTERMIDDAGSVERKSAMHETEN

Ett nytt läsår har startat och det är många nya nyfikna ettor som börjar skolan och eftis. Det är viktigt att vi vuxna ger dem en så bra start som möjligt. Eftisverksamheten kan ge barnen en meningsfull fritid och stöd i utvecklingen när den är trygg, rolig och stimulerande.

I höstens första Eftis info finns info om intressanta kurser, aktuella frågor samt material för dig som jobbar på eftis.

NATIONELLA ÄRENDEN • UTBILDNING OCH KURSER • MATERIAL • TIPS

Monica Martens-Seppelin
monica.martens-seppelin@sydkusten.fi
(09) 618 212 31

SYDKUSTEN
SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND R.F.

EFTIS I SVENSKFINLAND 2016

NY KARTLÄGGNING AV MORGON- OCH EFTERMIDDAGSVERKSAMHETEN

Rapporten för den kartläggning som Sydkustens landskapsförbund och Utbildningsstyrelsen genomförde i början av året har nu publicerats. Alla eftisledare som jobbar på ett svensk- eller tvåspråkigt eftis kunde svara på en elektronisk enkät. Frågorna behandlade i första hand eftisledarnas arbetsförhållanden och syn på sitt arbete. En annan enkät riktade sig till de personer som i kommunen ansvarar för eller koordinerar eftisverksamheten. Genom denna har vi bl.a fått veta hur många barn som deltar i eftisverksamheten i varje kommun, antalet ledare som jobbar på eftis, behörighetsgraden och vem som producerar verksamheten.

Sammanlagt **208** ledare och **30** kommunala ansvarspersoner svarade på enkäten. **Stort tack till alla som deltog!**

Rapporten finns att läsa i sin helhet på
www.eftis.fi

mediekUNSKAP.fi

I Mediekunskap.fi -nättjänsten hittar du aktuella nyheter, evenemang och inspirerande material om mediekunskap. I materialbanken kan du söka fram ett lämpligt svenskspråkigt mediekunskapsmaterial som passar just dina behov. Sidan upprätthålls av Sällskapet för medieföstran. Du kan också bli medlem i Facebook -gruppen Mediakasvattajien verkosto - trots det finskspråkiga namnet går det bra att dela inlägg och kommentera aktuella mediekunskapliga ämnen på sidan på svenska.

Skärmtidsveckan 10.10-14.10!

Under Skärmtidsveckan diskuteras barns och ungas mediekultur och tiden de spenderar framför olika slags skärmar. Sällskapet för medieföstran publicerar en rapport om synen på skärmtid som begrepp bland yrkesmännskor som jobbar med barn och unga. Tanken är att väcka diskussion bland vuxna om hurudana rekommendationer som egentligen behövs när det gäller barns och ungas medievardag. Vad baserar sig nuvarande rekommendationer på? Hur skall vi beakta mognadsgraden? Under veckan publiceras flera bloggtexter som behandlar skärmtid från olika perspektiv. Delta i diskussionen genom att läsa temaveckans inlägg på mediekunskap.fi och dela med dig av dina tankar på Twitter med #ruutuaiika och #skärmtid

LÄS MED MIG PÅ EFTIS

Den finlandsvenska
Läsambassadören

Sydkustens landskapsförbund satsar läsåret 2016-2017 på ett läsfrämjande projekt på eftisarna i samarbete med den finlandssvenska läsambassadören Katarina von Numers-Ekman. Projektet består av inspirationskurser, samarbete med äldre resurspersoner, samarbete med bibliotek, boktips och material att använda i verksamheten samt utbyte av goda erfarenheter och idéer!

Läsning har stor betydelse för barns emotionella, intellektuella, sociala och språkliga utveckling. Grunden till goda läsvanor och en god läskunnighet läggs redan före skolåldern och under de första skolåren genom lek med ord, samtal och högläsning. Inspirationsdagen ger praktiska tips för högläsning- och berättarstunder och annan språkstimulerande verksamhet.

Inspirationskurser med kunniga föreläsare hålls på sex olika orter under hösten, dessa kurser hinner du ännu delta i:

11.10.2016 Vasa, Vasa stadsbibliotek, Biblioteksgatan 13

8.11.2016 Karleby, Karleby stadsbibliotek, Storgatan 3

Mera information: monica.martens-seppelin@sydkusten.fi, 050-3308234

Anmälning: Senast en vecka före respektive kurs via webbsidan:
<http://eftis.fi/utbildning/kurser/>

Pris: Kostnadsfritt, alla deltagare får en barnbok till sitt eget eftis (en bok/eftis)

Arrangörer: Sydkustens landskapsförbund och den finlandssvenska läsambassadören

Att hitta språket, inspirationen och avspändheten

Sydkustens traditionella seminarium för personal inom småbarnsfostran ordnas i höst i Borgå. Välkommen med!

Tid: 15.10.2016, kl 9-15.30

Plats: Linnankosken lukio, Biskopsgatan 24-26

Pris: 40 € (lunch, kaffe och material ingår)

Anmälning: Senast 3.10.2016 via www.sydkusten.fi/utbildning/kurser

Program: www.sydkusten.fi/utbildning/kurser

Mera info: Monica Martens-Seppelin, tfn 09-61821231,
monica.martens-seppelin@sydkusten.fi

www.sydkusten.fi/utbildning/kurser

Inspirerande mellanmål och mat med alla sinnen

Kom med på fortbildning där du får konkreta verktyg för hur du kan använda sinnesövningar i eftermiddagsverksamheten. Du får en smaskoleutbildning med övningar som kan utföras tillsammans med barnen på eftis samt information om barn och mat. Vi tillreder pedagogiska mellanmål, som du med enkla knep kan involvera barnen i även på ditt eftis. Du får också tips på hur du kan skapa en meny med näringsrika och varierande mellanmål där barnen involveras på olika sätt.

Fortbildare: Ann-Louise Ahrenberg och Sofia Grynngårds från Marthaförbundets projekt Tack för maten! (Läs mer om projektet här: tackformaten.fi)
Innehåll: Saperemetoden, måltidspedagogik, mellanmålsrecept, kost för barn, mm

Kursen ordnas på sex orter i Svenskfinland:

16.11.2016, kl. 9-12	Ekenäs
30.11.2016, kl. 9-12	Borgå
7.2.2017, kl. 9-12	Vasa
8.2.2017, kl. 9-12	Jakobstad
14.2.2017, kl. 9-12	Helsingfors
15.2.2017, kl. 9-12	Åbo

Arrangörer: Sydkustens landskapsförbund och Marthaförbundet
Mera info: Monica Martens-Seppelin, monica.martens-seppelin@sydkusten.fi 050-3308234
Pris: Kostnadsfritt
Anmälning: Senast en vecka före varje kurs via www.eftis.fi/utbildning/kurser
Maximiantal per tillfälle: 20 personer

SYDKUSTEN
SYDKUSTENS LANDSKAPSFÖRBUND R.F.

Martha

Yrkesakademin i Österbotten

Barn och olyckor - Livräddande första hjälpen

Tid och plats: 23.11.2016, kl. 17.30-21.00, enheten i Pedersöre, Sursikvägen 41
Pris: 65 € (inklusive moms 24%) Första hjälpen kortet ingår

Första hjälpen Fhj1

Tid och plats: 26.10.2016, enheten i Gamla Vasa, Kungsgårdsvägen 37 A, B-huset
8.11.2016, enheten i Pedersöre, Sursikvägen 41
10.11.2016, enheten i Närpes, Ängskullsvägen 1
22.11.2016, enheten i Gamla Vasa, Kungsgårdsvägen 37 A, B-huset
Pris: 110€

Hygienkompetens kurs + testtillfälle

Tid och plats: 24.10-3.11.2016, enheten i Närpes, Ängskullsvägen 1
14.11-24.11.2016, enheten i Jakobstad, Sofiedahlsgratan 20
Pris: 100 €

Mera info: <https://wilma.yrkesakademin.fi/browsecourses>

YA!
Yrkesakademin
i Österbotten

BARNYOGA

Barnyoga är en lugn form av gymnastik, som stärker barns kroppsmedvetenhet, rörlighet och kroppskontroll. Barnyogan förverkligas genom lugna övningar i en trygg och bekant miljö.

Finlands svenska idrott ordnar kurser i barnyoga på följande orter:

11.10.2016 kl. 18:00-21:00 Närpes

sista anmälningdagen: 30.9.2016.

Anmälning via: <http://tinyurl.com/gv9lkjf>

Plats: Vuxen institutet. Vasavägen 764. Yttermark

12.10.2016 kl. 18:00-21:00 Jakobstad.

Sista anmälningdagen: 30.9.2016.

Anmälning via länken: <http://tinyurl.com/gvovmlhw>

Plats: Östanlid, Östanpåvägen 32. Jakobstad

3.11.2016 kl. 18-21 Esbo. Solvalla idrottsinstitut.

Sista anmälningdagen: 14.10.2016.

Anmälning via länken: <http://tinyurl.com/jnvxzk>

Plats: Solvalla Idrottsinstitut, Gymnastiksalen

Pris:

30€

Kursledare:

Eva-Lotta Backman-Winquist

Mera info:

eva-lotta@idrott.fi eller per telefon: 050-5249624

Finlands Svenska
IDROTT

center för lärande och kompetens

Fortbildningsdag om ADHD

Tid: **27 Oktober 2016**, kl. 09:00 - 16:00

Plats: Valteri center för lärande och kompetens, Skilla, Tenalavägen 15, 00280 Helsingfors

Innehåll: Under förmiddagen föreläser Eeva-Liisa Salmi om utagerande beteende och sociala svårigheter – ART. Eftermiddagen består av tre olika verkstäder som erbjuder praktiska övningar i social träning och gruppdynamik, avslappning samt vikten av struktur i vardagen ur en förälders perspektiv.

Föreläsare: Eeva-Liisa Salmi, PD (utvecklingspsykologi), PeM, psykoterapeut, ART-tränare

Workshops: Nina Dahl-Tallgren, teaterpedagog Erika Fogelberg, Koordinator för Folkhälsans hälsofrämjande verksamheter för skolor, Anne Salovaara- Kero, förälder

Deltagaravgift: 65 euro

Anmälning: senast 20.10.2016

Kontaktperson: maj-len.heikel@valteri.fi

<http://skilla.webbhuset.fi/sv/handelsekalender/>

CLL:S KURSER 2016-2017

Krävande barn i gruppen

- Innehåll:** Att öka kunskapen om barn som har särskilda behov i lärande- och sociala situationer (barn med bokstavskombinationer) med fokus på det sociala samspelet. Att ge verktyg för att hantera och på bästa sätt möta olika elevers speciella behov.
- Omfattning:** 2 närstudiedagar och eget arbete under mellanperioden
- Närstudier:** 11.10 och 4.11.2016. Bägge dagarna kl 9-15
- Kursort:** Åbo
- Anmälan:** via www.cll.fi/anmalan senast 3.10.2016 (du hittar kursen under Oktober-månad)

Introduktionskurs till ART- Aggression Replacement Training

- Innehåll:** Kursen ger deltagarna kunskap att stödja prosocialt beteende hos barn och unga. Deltagarna får verktyg att träna barn och ungas sociala färdigheter och kontroll av egen ilska och vrede samt empati och moralisk tankeverksamhet. Deltagarna erhåller insikter i hur de kan utveckla sociala färdigheter elev- och enhetsorienterat mot bakgrund av värdegrunder och normer i verksamhetsmiljön.
- Omfattning:** 2 närstudiedagar och eget arbete under mellanperioden (max 20 deltagare)
- Närstudier:** 27.10 och 23.11.2016. Bägge dagarna kl 9-15
- Kursort:** Jakobstad
- Anmälan:** via www.cll.fi/anmalan senast 1.10.2016 (du hittar kursen under Oktober-månad)

Matematiksvårigheter

- Innehåll:** Kursen behandlar bl a följande teman:
- Kommunikationen vuxen-elev, att tala på rätt sätt till barn med matematiska svårigheter
  - Att kunna motverka skamkänslan och känslan av misslyckande i klassen/gruppen
  - Tips på metoder då elevens motivation tryter
- Ort:** Parallella kurser i Vasa och Åbo
- Närstudier:** 28.10.2016 kl 9-15 (kursen i Vasa) och 31.3.2017 kl 9-15 (kursen i Åbo)
- Omfattning:** En närstudiedag samt eget arbete som ett komplement till närstudierna /kursort
- Anmälan:** via www.cll.fi/anmalan senast 3.10.2016 (kursen i Vasa) och senast 3.3.2017 (kursen i Åbo)

Slöjd - upplevelser och uttryck. Del 2. Ett möte mellan hårda och mjuka material inom förskola och nybörjarundervisning

- Innehåll:** Vi vet av erfarenhet att alla som jobbar med skapande arbete i de lägre åldrarna har erfarenheter och upp-slag till innehåll som visat sig fungera i deras arbetsvardag med barnen. Under denna kurs delar vi med oss av våra erfarenheter och diskuterar hur slöjddandet i hårda och mjuka material kan göras ännu mer givande för de målgrup-per vi jobbar med. Under kursdagarna varvas praktiska inslag med diskussion om erfarenheter och utmaningar i att slöjda med barn utgående från riktlinjerna i de nya läroplansgrunderna för förskolan och den grundläggande utbildningen. Kursen är en uppföljande kurs för personer som deltagit tidigare i kursen (del 1), men passar också utmärkt för personer som inte deltagit tidigare.
- Omfattning:** 1,5 närstudiedagar och eget arbete
- Närstudier:** 3.11 kl 12.30 – 16.30 och 4.11.2016 kl 9-16
- Kursort:** Vasa

- Pris:** Alla kurserna är avgiftsfria, finansieras av Utbildningsstyrelsen
- Anmälan:** till alla kurser på www.cll.fi/anmalan (välj kursnamnet i rullisten)
- Kontakt:** Charlotte Grägg, tfn 050-4147117, e-post charlotte.gragg@abo.fi

Det stora läsäventyret börjar snart!

Läscentrum och Barnboksinstitutet kallar hela Finland till ett stort Läsäventyr under jubileumsåret 2017. Målgrupp för projektet är barn, ungdomar och familjer, samt de som arbetar med de här grupperna. Läsäventyret görs i samarbete med skolor, bibliotek, förlag, aktörer på det kulturella fältet och organisationer. Det ordnas evenemang, utställningar, läskampanjer och inspirerande tävlingar för barn och ungdomar.

Läsäventyret bjuder in barn och ungdomar till en idéävling. Planera ett stort läsäventyr!

Vad gör läsning till ett äventyr? Berätta i ord eller visa med bilder eller en video. Vi efterlyser roliga, modiga, konstiga och vilda idéer. Släpp loss din fantasi! Du kan delta i tävlingen tillsammans med en kompis eller till exempel en skolklass. Tävlingen är öppen för alla i åldern 6-16 år. Vi presenterar en del av idéerna under år 2017 i evenemangsturnén.

Till lärare: Läsäventyrets idéävling uppmanar barn och ungdomar att hitta nya former för hur man kan lyfta upp nya verksamhetsformer för att uppmuntra till läsning. Litteratur kan behandlas på olika sätt i olika medier (multilitteracitet). Projektet inspirerar barn och ungdomar att diskutera läsning, litteratur och läskunnighet.

Man kan skicka in idéer fram till den 31.10. 2016. Förslaget kan läggas fram skriftligt (max. 5 sidor) eller som video på Youtube (max. 3 min). Vi publicerar en del av idéerna på vår webbplats.

Vi lottar ut ett författarbesök bland alla som skickar in bidrag.

Du kan skicka in ert bidrag till:
ideakilpailu@suurilukuseikkailu.fi

eller:
Läsäventyret
Läscentrum
Fågelsångsvägen 7
00530 Helsingfors

Kontaktperson för skolor:
Laura Rautkallio-Salminen, info@suurilukuseikkailu.fi

Vårt gemensamma jordklot 1

- En guide i global miljöfostran riktad till pedagoger som jobbar med barn och unga i åldern 3-8 år.

I guiden Vårt gemensamma jordklot behandlas, som namnet antyder, miljöfrågor på en bred, global nivå. Med hjälp av guiden bekantar vi oss med jordklotets fantastiska mångfald, och oss som en del av den. Det allra viktigaste är att lära sig att jordklotet tillhör oss alla, och vad vi kan göra för att bevara mångfalden för kommande generationer.

Guiden utgör ett temamaterial inom det pedagogiska verktyget Grön Flagg och är utgiven av Sällskapet för miljöfostran i Finland rf.

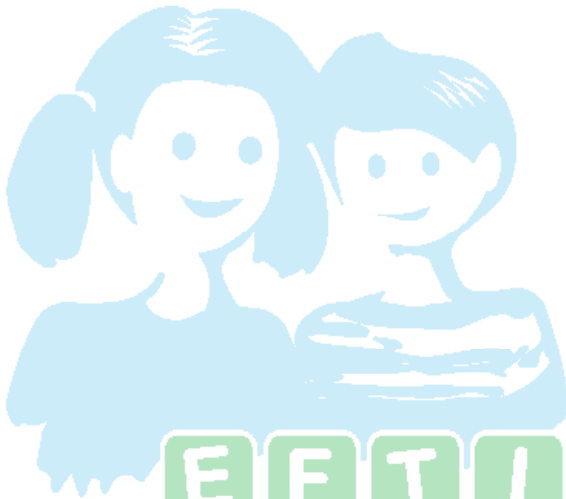
Ladda ner publikationen på

www.naturochmiljo.fi

NaturochMiljö

EFTIS INFO

EFTIS OCH KLUBBAR PÅ FACEBOOK

Eftis- och klubbverksamheten finns på Facebook. Här kan du följa med vad som händer och också själv publicera inlägg, länkar, information, tankar och frågor eller skapa en diskussion!

<https://www.facebook.com/eftisochklubbar>

Du hittar sidan också via www.eftis.fi

Gå in och gilla sidan!

BARNAVÅRDSFÖRENINGEN I FINLAND r.f.
Suomen Lastenhoitoyhdistys

UTBILDNINGSTYRELSEN

Vi är med i ledningsgruppen för morgon- och eftermiddagsverksamheten vid Sydkustens landskapsförbund

Sonja Hyvönen (ordförande)

Utbildningsstyrelsen
sonja.hyvonen@oph.fi
029 5331410

Eva-Lotta Backman-Winqvist

Finlands svenska idrott
eva-lotta@idrott.fi
050 524 9624

Noora Lohi

Barnvårdsföreningen i Finland
noora.lohi@bvif.fi
040 866 8765

Muluken Cederborg

Marthaförbundet, Ung Martha
muluken@martha.fi
09 696 225 54

Helena Pulkkinen

Folkhälsan Syd Ab
helena.pulkkinen@folkhalsan.fi
09 315 5502

Anne Lindholm

Borgå stad
anne.ch.lindholm@porvoo.fi
040 195 2805

Heidi Lithén

Förbundet Hem och Skola
heidi.lithen@hemochskola.fi
09 5657 770

Mikaela Nyholm

Fortbildningscentrum Practicum
mikaela.nyholm@practicum.fi
050 380 7180

Carina Kekäle

Yrkesakademien i Österbotten
carina.kekale@yrkesakademien.fi
06 324 2358

Mirva Sandén

Kyrkans central för det svenska arbetet
mirva.sanden@evl.fi
040 585 1357

Isabella Holm

Sällskapet för mediefostran
isabella.holm@mediakasvatus.fi
050 5017330

Monica Martens-Seppelin (sekr.)

Sydkustens landskapsförbund
monica.martens-seppelin@sydkusten.fi
09 618 212 31